

Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma vuosille 2026 – 2029

Kuva: Roskaantunut kiinteistö, kuvaaja Heidi Veck

Sisällysluettelo

Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma vuosille 2026 – 2029	1
1. Ympäristönsuojelun valvonnan suunnitelmallisuus	4
2. Salon ympäristöolosuhteet ja merkittävimmät pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot.....	4
3. Valvonnan keinot ja toimenpiteet.....	5
3.1 Tiedonsaanti ja tarkastusoikeus	5
3.2 Tarkastukset	5
3.3 Tarkkailuraportit ja vuosiyhteenvedot	6
3.4 Projektiluonteinen valvonta	6
3.5 Kehotus ja hallintopakko	6
3.6 Tutkintapyyntö	7
4. Ympäristönsuojelulain mukainen valvonta	7
4.1 Ympäristöluvanvaraiset kohteet Salossa	7
4.2 Yleinen ilmoitusmenettely.....	8
4.3 Ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten	8
4.4 Muut ilmoitusvelvolliset toiminnot	9
4.5 Ympäristönsuojelulain mukainen muu valvonta	9
5. Muun lainsäädännön mukainen valvonta	9
5.1 Maa-aineslain valvonta.....	9
5.2 Jätelain valvonta	10
5.2.1 Rekisteröitävä jätteen keräystoiminta	10
5.2.2 Jätelain 124 §:n mukaiset tarkastukset	10
5.2.3 Jätelain yleinen valvonta	10
5.3 Vesilain valvonta.....	11
5.4 Vesihuoltolain valvonta	11
5.5 Maastoliikenne- ja vesiliikennelain valvonta.....	11
5.6 Merenkulun ympäristönsuojelulain valvonta.....	12
5.7 Ulkoilulain valvonta	12
6. Valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen	12
6.1 Riskinarviointi	12
6.1.1 Toimialakohtainen riskinarviointi ja valvontaluokat	12
6.1.2 Laitoskohtainen riskinarviointi	15
7. Valvonnan voimavarat, resurssit ja yhteistyö	17
7.1 Valvonnan henkilöstöresurssit	17
7.2 Tehtävien delegointi viranhaltijoille	18
Määräyksellä annetut tehtävät:	20

7.3 Tietojärjestelmät	20
7.4 Viranomaisten välinen yhteistyö	20
8. Valvontasuunnitelman päivittäminen ja arviointi	21
9. Valvontaohjelman laatiminen ja ylläpitäminen.....	22
10. Valvonnan maksullisuus	22

1. Ympäristönsuojelun valvonnan suunnitelmallisuus

Ympäristönsuojeluun liittyvän valvonnan tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja jo tapahtuneesta pilaantumisesta aiheutuneiden haittojen korjaaminen laadukkaasti ja tehokkaasti puuttuen epäkohtiin riittävän ajoissa. Suunnitelmallinen valvonta on ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan kunnille lakisääteistä ja ehtona valvontamaksujen perimiselle.

Kunnan on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten suunnitelma (valvontasuunnitelma) sekä luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Säännöllisesti tarkistettavassa valvontasuunnitelmassa on mm. tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Vuosittain päivitettävässä valvontaohjelmassa on ajantasaiset tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Suunnitelmallisen valvonnan kohdentamiseen on käytetty riskinarviointia, jolloin valvonta kohdistuu ympäristövaikutuksiltaan ja riskeiltään merkittävimpiin kohteisiin.

Salon kaupungin valvontasuunnitelma kattaa ympäristönsuojelulain lisäksi maa-aineslain (555/1981), jätelain (646/2011), vesilain (587/2011), vesihuoltolain (119/2001) maastoliikennelain (1710/1995), vesiliikennelain (782/2019), merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) ja ulkoilulain (606/1973) mukaiset viranomaisen valvontatehtävät auttaen kohdentamaan valvontaresursseja ja varmistamaan, että kaikki valvontatarpeet on tunnistettu. Suunnitelmallisen valvonnan ohella ympäristönsuojeluviranomainen huolehtii myös monista muista tehtävistä kuten lupahakemusten ja ilmoitusten sekä toimenpidepyyntöjen käsittelystä. Akuutteihin valvontatapauksiin kuten ympäristövahinkoihin, häiriötilanteisiin ja -ilmoituksiin sekä havaittuihin tai epäiltyihin lainvastaisiin tekoihin reagoidaan mahdollisimman joutuisasti. Muiden kuin suunnitelmallisen valvonnan tehtävien määrä vaihtelee vuosittain, joten määrällistä arviota ei voida sisällyttää valvontasuunnitelmaan.

Salon valvontasuunnitelma laadittiin ensimmäisen kerran vuonna 2017. Suunnitelma päivitetään valtuustokausittain neljän vuoden välein. Tämä valvontasuunnitelma on kolmas Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma.

2. Salon ympäristöolosuhteet ja merkittävimmät pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot

Salon muodostuu kaupungin ydinkeskustasta, useista taajamista ja laajasta haja-asutusalueesta. Maaseutumaista maisemaa hallitsevat savipellot ja metsäiset alueet. Kaupunkia halkovien Halikon- ja Uskelanjokien laaksot ovat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja Kiskonjoen vesistö-alue yksi Salon 26 Natura-alueesta. Muita pienempiä luonnonsuojelualueita on useita. Teijon kansallispuisto muodostaa 3.500 hehtaaria laajan suojelukokonaisuuden.

Salon asukasluku on 50 557 (31.8.2025, Tilastokeskus, ennakkoväkiluku). Pinta-ala on 2.168 km², josta vesialaa on 181 km² ja rantaviivaa 360 km. Järviä Salossa on 207 kpl ja niiden pinta-ala on 75 km². Pohjavesialueita Salossa on runsaasti, yhteensä 65 kpl ((1-luokka 25 kpl, 2-luokka 23 kpl, 1E-luokka 8 kpl, 2E-luokka 8 kpl ja E-luokka 1 kpl) muodostaen noin 7 % kaupungin kokonaispinta-alasta. Pohjavesialueista kolme sijaitsee pääosin naapurikuntien puolella. Vedenottoa Salossa on noin 40 kpl, joista osa on Liikelaitos Salon Veden ja osa vesiosuuskuntien ottamoita.

Keskeiset ympäristön pilaantumisen riskit liittyvät maaperään, pinta- ja pohjavesiin sekä taajama- alueilla viihtyisyyden vähenemiseen tai terveyshaittojen aiheutumiseen. Salossa herkimpiä ympäristöjä ovat pohjavesialueet, asutus ja sen läheisyyteen sijoittuneet teollisuusalueet, kaupunkirakenteeseen välittömästi liittyvä Natura-alue, kaupungin halki virtaava tulville riskialttiiksi luokiteltu Salonjoki sekä lukuisat vesistöt, joita tyypillisesti kuormittavat maatalousvaltaisen elinkeinon ravinnevalumat. Jätevedenpuhdistus on keskitetty Halikonlahden rannalla sijaitsevalle Salon kaupungin keskusjätevedenpuhdistamolle sekä aluepuhdistamoille Perniöön, Kiskon Toijaan ja Särkisalon Förbyhyn. Runsas haja-asutuksen ja loma-asuntojen määrä lisää paikallisia jätevesipäästöjä. Hengitettävän ilman laatu saattaa heikentyä erityisesti Salon keskustan alueella, kun muodostuva inversioilmiö estää ilmassojen sekoittumisen.

Lukuisien maa-ainesotkohteiden sijoittuminen pohjavesialueille nostaa öljyvahinkoriskiä. Käytössä olevissa ja vielä maisemoimattomissa kohteissa myös typpilaskeuma voi vaikuttaa pohjaveden tilaan. Kunnan valvomista laitoksista merkittäviä riskejä liittyy myös polttonesteiden jakelutoimintaan ja maatalouden polttoainesäiliöihin. Kunnan valvomien laitosten toiminnassa voidaan varastoida myös huomattavia määriä vaarallisia kemikaaleja, joiden varomattomasta käsittelystä ja varastoinnista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Moottoritie E18 johtaa Kustavansuon ja Kitulan pohjavesialueiden läpi ja sivuaa Kruusilan pohjavesialuetta. Tiesuolaus on riski pohjavedelle ja Kitulan pohjavesialueella suolauksesta aiheutuneita muutoksia on jo todettu. Rautatie Turku-Helsinki johtaa Kärkän-Ylhäisten ja Kauniston pohjavesialueiden halki. Vaarallisten aineiden kuljetukset aiheuttavatkin pohjaveden pilaantumisriskin mahdollisissa onnettomuustilanteissa. Liikenteen päästöt ja melu aiheuttavat viihtyisyyden vähenemistä ja terveyshaittoja erityisesti taajamissa.

3. Valvonnan keinot ja toimenpiteet

3.1 Tiedonsaanti ja tarkastusoikeus

Ympäristönsuojeluviranomaisella tai sen määräämällä viranhaltijalla on oikeus tehtävänsä suorittamista varten saada välttämättömät tiedot salassapidon estämättä viranomaisilta ja toiminnan- harjoittajilta. Lisäksi on oikeus tarkkailla toimintaa ja sen ympäristövaikutuksia sekä suorittaa tarpeellisia mittauksia tai dokumentointeja. Tarkkailun ja valvonnan suorittamista varten on oikeus kulkea toisen maalla ja päästä paikkaan, missä toimintaa harjoitetaan.

Kohteeseen voidaan tehdä myös tarpeen mukaan paikalla käynti ennalta ilmoittamatta. Tällöin ei ole kyse lain tarkoittamasta tarkastuksesta.

3.2 Tarkastukset

Valvonnan tärkein keino on laitosten tai toimintojen säännöllinen tarkastaminen. Tarkastuksilla varmistetaan, että toiminta on luvan mukaista ja toiminnassa on noudatettu luvan määräyksiä. Samalla arvioidaan lupamääräyksiä riittävyttä ja toiminnanharjoittajan tekemien seurantojen ja raportoinnin toimivuutta. Suunnitelmallisella tarkastuksella havaittujen puutteiden seurantalarkastukset kuuluvat myös valvontaohjelman mukaiseen valvontaan. Tarkastuksien perusteella lupamääräyksiä muutetaan tarvittaessa.

Tarkastus suoritetaan myös ympäristölupahakemuksen ja muun lupahakemuksen sekä usein rekisteröinti-ilmoituksen käsittelyn aikana. Tarkastus voidaan tehdä hakemuksen vireillä ollessa tai uuden laitoksen rakentamisen tai käyttöönoton yhteydessä.

Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi ympäristönsuojelu tekee tarkastuksia yhteydenottojen perusteella silloin, kun on aihetta epäillä ympäristön pilaantumista. Asianosaisen tai vireillepanijan nimeä ei aina tarvitse ilmoittaa toiminnanharjoittajalle, vaan haitan toteamiseksi riittää viranhaltijan oma havainto. Valvontakäynnistä ilmoitetaan kiinteistön omistajalle tai toiminnanharjoittajalle ennakolta, ellei ole syytä olettaa, että tarkastuksen tarkoitus vaarantuu.

3.3 Tarkkailuraportit ja vuosiytteenvedot

Säännölliseen valvontaan kuuluu myös toiminnanharjoittajalta saatujen selvitysten, vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastaminen. Tarvittaessa toiminnanharjoittajalta pyydetään lisäselvityksiä. Lupapäätöksiin kirjattujen tarkkailumääräysten valvonta on tärkeää tarkkailun suorittamisen ja toiminnan vaikutusten seuraamiseksi. Vuosiraporttien toimittamisessa siirrytään pääsääntöisesti sähköisen YLVA-tietojärjestelmän käyttöön suunnitelmakauden loppuun mennessä.

3.4 Projektiluonteinen valvonta

Laitoksia ja toimintoja, jotka eivät ole ympäristöluvanvaraisia tai jotka eivät säännöllisesti raportoi ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista, voidaan valvoa ajoittain toteutettavilla projekteilla. Valvontakyselyt voidaan kohdistaa tiettyyn toimialaan (esim. korjaamot, eläinsuojat tai biojätteen suurtuottajat), alueeseen (esim. pohjavesi-, ranta- tai teollisuusalue) tai toimintoon (esim. kemikaalien varastointi, jätevesien käsittely tai jätehuolto). Myös ympäristölupavollisia laitoksia voidaan tarkastaa projektiluontoisesti esimerkiksi silloin, kun lainsäädännössä annetaan uusia, tiettyä toimialaa koskevia määräyksiä tai tällaisten määräysten toimeenpano aika lähestyy.

3.5 Kehotus ja hallintopakko

Mikäli valvontatarkastuksella havaitaan toiminnassa epäkohtia, niiden korjaamiseksi annetaan määräaika. Jos toiminnanharjoittaja ei korjaa epäkohtia määräaikaan mennessä eikä ole esittänyt tälle perusteltua syytä, toiminnanharjoittajaa kehoitetaan saattamaan epäkohdat kuntoon. Mikäli kehotusta ei noudateta, ryhdytään toimiin hallintopakkomennettelyn vireille saattamiseksi.

Hallintopakkomennettelyssä (välillinen hallintopakko) toiminnanharjoittajalle asetetaan määräys tai kielto, jonka tehosteeksi asetetaan uhkasakko, teettämisuhka tai toiminnan keskeyttämisuhka. Ennen uhan asettamista toiminnanharjoittajaa kuullaan asiasta todisteellisesti. Uhan asettamispäätöksen tekee ympäristönsuojeluviranomainen.

Välitöntä hallintopakkoa (toiminnan keskeyttäminen) käytetään, mikäli toiminnasta aiheutuu välitöntä terveyshaittaa tai merkittävää ja välitöntä ympäristön pilaantumista. Toiminnanharjoittajaa kuullaan mahdollisuuksien mukaan ennen toiminnan keskeyttämistä.

3.6 Tutkintapyyntö

Lainvastaisen tilanteen havaitessaan valvontaviranomaisella on toimialaansa liittyvän lainsäädännön mukainen velvollisuus tutkintapyyntöön tekemiseen poliisille. Ilmoituksen esitutkintaa varten voi jättää tekemättä vain, mikäli tekoa on pidettävä olosuhteisiin nähden vähäisenä eikä yleisen edun katsota vaativan syytteen nostamista.

4. Ympäristönsuojelulain mukainen valvonta

4.1 Ympäristöluvanvaraiset kohteet Salossa

Salossa on 87 ympäristöluvanvaraista laitosta tai toimintaa (tilanne marraskuu 2025), joiden lukumäärät on esitetty toimialoittain taulukossa 1. Taulukossa on esitetty myös Lupa- ja valvontaviraston valvontavastuulle kuuluvat ympäristöluvanvaraiset laitokset Salon alueella.

Taulukko 1. Kunnan ja Lupa- ja valvontaviraston valvomat ympäristöluvanvaraiset kohteet (tilanne marraskuu 2025, Salon kaupungin tietojärjestelmä)

Ympäristöluvanvaraiset toiminnot	Kunnan valvoma laitos / joista pohjavesialueella	Lupa- ja valvontaviraston valvoma laitos / joista pohjavesialueella
Metalliteollisuus	3 / 1	2
Energiantuotanto	2 / 2 (5 – 50 MW)	1 (> 50 MW)
Kemianteollisuus	0	3
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	1	1
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän aineiden otto	24 / 12	4
Turvetuotanto	0	1
Kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat	1 / 1	0
Nahan tai tekstiilien laitospäinen tuotanto tai käsittely	1	0
Eläinsuojat tai kalankasvatus	37 / 1	11
Liikenne	3 / 2	1
Jätteenkäsittely	11	3
Kaatopaikka	1	4
Yhdyskuntajätevedenpuhdistamo	1	5
Muu toiminta		
- Ulkona sijaitseva ampumarata	1	
- Pysyvä, ulkona sijaitseva laitospäinen suihkupuhaluspaikka	0	
- Krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos	1	
- Muu toiminta	0	2
	87 / 19	38

4.2 Yleinen ilmoitusmenettely

Ympäristönsuojelulain mukainen yleinen ilmoitusmenettely on lupamenettelyn kaltainen menettely, joka on korvannut ympäristölupamenettelyn vähäisiä ympäristöhaittoja aiheuttavien toimintojen osalta 1.2.2019 alkaen. Yleisessä ilmoitusmenettelyssä viranomainen antaa valituskelpoisen päätöksen toiminnanharjoittajan jättämän ilmoituksen tietojen perusteella. Ilmoitettavat tiedot vastaavat pääpiirteissään ympäristölupahakemuksessa vaadittavia tietoja. Ympäristönsuojelulain liitteessä 4 on lueteltu toiminnot, joita yleinen ilmoitusmenettely koskee. Kohteet kuuluvat suunnitelmallisen ja säännöllisen valvonnan piiriin. Salon ilmoituksen varaiset toiminnot on esitetty taulukossa 2 (tilanne lokakuu 2025).

Taulukko 2. Ilmoituksen varaiset kohteet Salossa (tilanne marraskuu 2025, Salon kaupungin tietojärjestelmä)

Ilmoituksen varaiset toiminnot	Kohteiden lukumäärä
Sahalaitos	0
Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto	0
Elintarvike- ja rehuteollisuus, jonka jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle	0
Eläinsuoja	5
Linja-auto-, kuorma-auto- tai työkonevarikko	0
Ulkona sijaitseva ampumarata, ei haulikkoammuntaa	1
Kiinteä eläintarha tai huvipuisto	0
Yhteensä	6

4.3 Ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

Ympäristönsuojelulain liitteen 2 mukaisista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista tehdään rekisteröinti-ilmoitus ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Rekisteröitävät kohteet kuuluvat suunnitelmallisen ja säännöllisen valvonnan piiriin. Salon rekisteröitävät toiminnot on esitetty taulukossa 3 (tilanne marraskuu 2025).

Taulukko 3. Rekisteröitävät kohteet Salossa (tilanne marraskuu 2025, Salon kaupungin tietojärjestelmä)

Rekisteröitävät toiminnot	Kohteiden lukumäärä
Energiantuotantoyksikkö	4
Asfalttiasema	1
Polttonesteiden jakeluasema	27
Kemiallinen pesula	0
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta tai laitos	1
Yhteensä	33

4.4 Muut ilmoitusvelvolliset toiminnot

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvia ympäristönsuojelulain mukaisia ilmoitusvelvollisia toimintoja ovat

- erityisen häiritsevää melua aiheuttava tilapäinen toiminta (YSL 118 §)
- koeluonteinen lyhytaikainen toiminta (YSL 119 §)
- poikkeuksellinen tilanne muussa kuin luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa (YSL 120 §)

Koska ilmoituksenvarainen toiminta on usein lyhytaikaista, sen vuosittainen valvontaresursointi on vaikeasti arvioitavissa. Ilmoitukset saapuvat yleensä lyhyellä varoitusaajalla kuormittaen voimavaroja hetkellisesti. Valvontaviranomainen voi tehdä tarkastuksia ilmoituksen käsittelyn yhteydessä tai toimenpidepyyntöihin perustuen.

4.5 Ympäristönsuojelulain mukainen muu valvonta

Poikkeustilanteet

Onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa asian voi panna vireille valvontaviranomaisen lisäksi ympäristönsuojelulain 186 §:n mukainen taho. Asian käsittely etenee lain 169 §:ssä säädetyllä tavalla edellyttäen tarvittaessa toiminnan tarkastamista.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa yksittäisiä määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi (YSL 180 §) muille kuin luvanvaraiselle tai rekisteröitävälle toiminnalle. Annettua määräystä myös valvotaan. Näitä määräyksiä on yleensä annettu mm. jätevesien käsittelyä koskeissa poikkeamispäätöksissä ja betonijätteen hyötykäyttöä koskeissa päätöksissä.

Muut valvontakohteet

Muita ympäristönsuojelulain mukaisia valvontakohteita ovat haja-asutuksen jätevesien valvonta, nitraattiasetuksen (1250/2014) valvonta, Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräysten ja niistä poikkeamisen valvonta sekä niiden toimintojen valvonta, jotka eivät ole ympäristöluvanvaraisia mutta joiden toiminnasta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa kuten mm. autokorjaamot, pienet eläinsuojat ja pohjavesialueille sijoittuvat toiminnat.

5. Muun lainsäädännön mukainen valvonta

5.1 Maa-ainelain valvonta

Maa-ainesten ottaminen muuhun kuin omaan kotitarvekäyttöön vaatii maa-ainelain mukaisen luvan. Maa-aineluvan lisäksi toiminta voi tarvita ympäristöluvan louhintaan ja murskaukseen. Ympäristölupa on voitu hakea yhdessä maa-aineluvan kanssa 1.7.2016 alkaen ja asia voidaan ratkaista samalla päätöksellä ns. yhteiskäsittelyluvalla. Salossa maa-ainelain mukainen valvontaviranomainen on rakennus- ja ympäristölautakunta. Valvottavia maa-ainestenottoalueita Salossa on 46 (tilanne marraskuu 2025). Kohteet on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 4. Maa-ainesten ottokohteet ja lupien mahdollistama ottomäärä Salossa (tilanne marraskuu 2025, Salon kaupungin tietojärjestelmä)

Maa-aines	Kohteiden lukumäärä / joista pohjavesialueella	Lupien mahdollistama kokonaisottomäärä yhteensä, m ³
Multa	0	0
Kallio	16 / 6	noin 5 000 000
Sora ja hiekka	30 / 25	noin 14 000 000

Maa-aineslain mukaan kotitarveotosta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle, kun on otettu tai on tarkoitus ottaa enemmän kuin 500 kiintokuutiometriä maa-aineksia. Kotitarveottoa valvotaan resurssien ja tarpeen mukaan.

5.2 Jätelain valvonta

5.2.1 Rekisteröitävä jätteen keräystoiminta

Jätelain 100 §:n mukaan jätteen ammattimaista keräystoimintaa harjoittavan on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toiminnan merkitsemiseksi jätehuoltorekisteriin. Ilmoitus jätteen keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin on valvonnan väline, jonka avulla kunnan ympäristönsuojeluviranomainen saa tiedon valvottavasta toiminnasta. Asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi keräystoiminta tarkastetaan säännöllisesti. Salossa kohteita on 5 kpl.

5.2.2 Jätelain 124 §:n mukaiset tarkastukset

Jätelain 124 § velvoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaista valvomaan toimintoja, joissa syntyy vaarallista jätettä, toimitaan jätteen välittäjänä tai toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavastuulla määrääjain tarkastettavia laitoksia ja yrityksiä ovat jätteen ammattimainen keräys sekä jätteen laitos- tai ammattimainen käsittely niiltä osin kuin ne kuuluvat ympäristönsuojelulain mukaisiin kunnan valvottaviin kohteisiin. Jälkimmäisten valvontasuunnitelma on esitetty taulukossa 1. Vaarallista jätettä tuottavien laitosten osalta autokorjaamojen ja -purkamoiden valvonnasta vastaa kunta.

5.2.3 Jätelain yleinen valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluva jätelain yleinen valvonta kohdistuu mm. jätehuoltoon liittymisen valvontaan, jätehuoltomääräysten valvontaan ja roskaantumisasioihin. Yleinen valvontavastuu on yhteinen lupa- ja valvontaviraston kanssa.

Roskaantumisen ja tapahtumien jätehuollon valvontaa ympäristönsuojelu suorittaa lähinnä saapuneiden valitusten ja ilmoitusten tarkastamisen yhteydessä. Toiminnan ja tapahtumien asianmukainen jätehuolto huomioidaan myös ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittelyssä. Rakennetun kiinteistön epäsiisteyteen liittyvät ilmoitukset kaava-alueilla kuuluvat rakennusvalvonnan toimivaltaan.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo osaltaan myös jätehuoltomääräyksiä.

Jätehuoltomääräykset Lounais-Suomessa tulivat voimaan 1.8.2024 (Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta 30.5.2024 § 17).

Jätelain 125 §:n perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ei-luvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaisuuden varmistamiseksi. Mikäli yksittäinen määräys annetaan, viranomainen myös valvoo sitä.

5.3 Vesilain valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo vesilain ja sen nojalla annettujen päätösten ja määräysten noudattamista. Kunnalla on vesilain valvonnassa rinnakkainen valvontavelvollisuus valtion valvontaviranomaisen kanssa (VL 14:1). Valtion valvontaviranomaisen tekemille tarkastuksille osallistuu myös kunnan viranhaltija aina kun se on mahdollista. Tyypillisimmät kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsittelemät vesilain mukaiset tehtävät liittyvät lausuntojen antamiseen, ojituserimielisyyksien ratkaisemiseen, neuvontaan sekä ruoppaus- ja niittoilmoitusten tarkastamiseen.

Ojitusten osalta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä lupaa VL 5:3 perusteella tai jota ei käsitellä ojitustoimituksessa ja joka aiheutuu ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen yksityisen tien poikki, ojan suunnan muuttamisesta, veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon tai muusta vastaavasta syystä (VL 5:5). Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluu ratkaista pelkästään sellainen yhteistä ojitusta koskeva erimielisyys, jossa osapuolina on kaksi hyödynsaajaa, mikäli muita perusteita ojitustoimituksen pitämiseksi ei ole. Kunnan toimivaltaan kuuluu myös kustannusosittelusta päättäminen silloin, kun yhteisessä ojituksessa hyödynsaajia on kaksi.

5.4 Vesihuoltolain valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii vesihuoltolain (119/2001) mukaisena valvontaviranomaisena. Vesihuoltolain mukaisia valvontatehtäviä vesilaitosten toiminta-alueella ovat kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon ja liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen. Vesihuoltolain mukaan vesilaitoksen toiminta-alueella kiinteistö on liitettävä vesilaitoksen verkostoon. Vesihuoltolain mukaiset valvontatehtävät tulevat ympäristönsuojeluviranomaiselle vesihuoltolaitosten aloitteesta, kun laitoksen omat yhteydenotot asiakkaaseen eivät ole tuottaneet tulosta. Vapautushakemuksista päättäminen on delegoitu ympäristönsuojelun viranhaltijoille.

5.5 Maastoliikenne- ja vesiliikennelain valvonta

Maastoliikennelain (1710/1995) ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää luvan järjestää toistuvasti kilpailuja tai harjoituksia moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla samassa maastossa ja hyväksyä moottorikelkkailureittien reittisuunnitelmat.

Vesiliikennelain (782/2019) mukaan moottorikäyttöisellä vesikulkuneuvolla suoritettavien kilpailujen, harjoitusten tai muiden tapahtumien toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samalla vesialueella on haettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Näiden luvanvaraisten toimintojen valvonta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkastusten määrä vaihtelee vuosittain. Vuonna 2025 on voimassa yksi maastoliikennelain mukainen lupa.

5.6 Merenkulun ympäristönsuojelulain valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) mukaisen huvivenesataman jätehuoltosuunnitelman. Jätehuoltosuunnitelma on päivitettävä ja hyväksytettävä ympäristönsuojeluviranomaisella vähintään viiden vuoden välein. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu myös kunnan hyväksymien satamaa koskevien jätehuoltomääräysten valvonta. Salossa on 3 huvivenesatamaa, joilla tulee olla jätehuoltosuunnitelma.

5.7 Ulkoilulain valvonta

Salon hallintosäännön mukaan rakennus- ja ympäristölautakunta toimii myös ulkoilulain (606/1973) mukaisena leirintäalueviranomaisena. Leirintäalueen perustamisesta tai toiminnan muuttamisesta on tehtävä ilmoitus leirintäalueviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista tai muuttamista. Leirintäalueviranomainen myös valvoo leirintäaluetta koskevien säädösten ja määräysten noudattamista. Salossa on 6 kpl ulkoilulain määritelmän mukaisia leirintäalueita.

6. Valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen

Ympäristönsuojelulain mukaiset määräaikaistarkastusten kohteet ja tiheydet perustuvat riskiarviointiin kuten myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaan kuuluvat jätelain mukaiset laitokset ja yritykset, joiden toimintaan liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja. Tarkoituksena on suunnata valvontaa kohteisiin, joiden toiminnasta syntyy suurin riski ympäristölle. Kullekin laitostyypille on määrätty oma valvontaluokkansa. Tämän jälkeen riskinarvioinnin perusteella laitos voidaan tarvittaessa siirtää toiseen valvontaluokkaan.

6.1 Riskinarviointi

Kokonaisvaltaisessa riskinarvioinnissa sekä toimialakohtaiset että laitospaikoittaiset riskit tunnistetaan, analysoidaan ja niiden suuruus arvioidaan ottamalla huomioon kunkin tapahtuman todennäköisyys ja vaikutukset. Valvontasuunnitelmassa on arvioitu ympäristöriskit toimialakohtaisesti. Tämä ohjaa valvontaohjelmaa varten laadittavaa laitospaikoittaista riskinarviointia, jossa niin ikään huomioidaan toiminnan sijainti- ja toimintariskit.

6.1.1 Toimialakohtainen riskinarviointi ja valvontaluokat

Toimialakohtaisessa riskinarvioinnissa tunnistetaan erilaisista toiminnoista aiheutuvat ympäristöriskit sijaintiriskien ja toiminnasta aiheutuvien riskien perusteella. Riskejä ovat

- päästöt ilmaan sisältäen pölyn ja hajun, määrä ja laatu
- melupäästöt ja tärinä
- viemäriin johdettavat jätevedet, määrä ja laatu
- vesistöön johdettavat jätevedet, määrä ja laatu
- muodostuvat jätteet, määrä ja laatu
- päästöt maaperään ja pohjaveteen

- roskaantuminen ja epäsiisteys
- vaarallisten aineiden määrä
- onnettomuuksien ja häiriöpäästöjen riski.

Tunnistetut toimialakohtaiset riskit pisteytetään käyttämällä taulukon 5 asteikkoa.

Taulukko 5. Riskin merkittävyyden arvioiminen

Pisteet	Riskin merkittävyys
0	ei riskiä (toiminnalla ei ole ympäristövaikutuksia)
1	vähäinen (lyhytaikainen viihtyvyyshaitta, ei ympäristön pilaantumisen vaaraa)
2	kohtalainen (aiheuttaa viihtyvyyshaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa)
3	merkittävä (aiheuttaa vaaraa terveydelle, merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa)

Valvonta on jaettu yhteenlasketun riskipisteytyksen perusteella neljään valvontaluokkaan taulukon 6 mukaisesti. Valvontaluokan mukaan toiminta tarkastetaan joko kerran vuodessa, kerran kolmessa vuodessa, kerran viidessä vuodessa tai tarvittaessa. Taulukossa 7 on esitetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavastuulle kuuluvien toimintojen jakaantuminen valvontaluokkiin.

Taulukko 6. Riskipisteiden osoittama valvontaluokka ja tarkastusväli

Pisteet (toimiala)	Valvontaluokka	Tarkastustiheys
yli 15	1	kerran vuodessa
10 – 14	2	kerran 3 vuodessa
5 – 9	3	kerran 5 vuodessa
0 – 4	4	tarvittaessa

Taulukko 7. Toimintojen jakaantuminen valvontaluokkiin

Valvontaluokka 1

kerran vuodessa tarkastettavat

Kivenlouhimot ja murskaamot
Maa-aineslupakohteet
Riskinarvioinnin perusteella luokkaan 1
sijoittuvat toiminnot

Valvontaluokka 2

kerran kolmessa vuodessa tarkastettavat

Jakeluasemat
Betoniasemat
Liikenne (lentokenttä,
moottoriurheiluradat)
Jätehuolto (jätevedenpuhdistamot,
jäteasemat, autopurkamot)
Muu toiminta (ampumarata,
eläintuhkaamo)
Riskinarvioinnin perusteella luokkaan 2
sijoittuvat toiminnot

Valvontaluokka 3

kerran viidessä vuodessa tarkastettavat

Metalliteollisuus
Lämpölaitokset
VOC-laitokset
Pesulat
Elintarviketuotantolaitokset
Eläinsuojat
Riskinarvioinnin perusteella luokkaan 3
sijoittuvat toiminnot

Valvontaluokka 4

tarvittaessa tarkastettavat

Hajajätevesiasetuksen mukaiset
jätevesijärjestelmät
Jätelain valvontakohteet
Kotitarveottoon liittyvät asiat
Leirintä- ja matkailuvaunualueet
Maatalouden liettelantasäiliöt
Maarakentamiskohteet, joissa on käytetty
jätettä
Nitraattiasetuksen mukaiset kohteet
Pienet eläinsuojat
Pienet toiminnot kuten esim. korjaamot,
purkamot jne.
Poikkeaminen ympäristönsuojelu-
määräyksistä kuten esim. öljysäiliöt,
lannan levitys jne.
Toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä
Venesatamat
Vesilain mukaiset kohteet kuten
ruoppauskohteet

6.1.2 Laitoskohtainen riskinarviointi

Laitoskohtaisessa riskinarvioinnissa tunnistetaan kunkin laitoksen yksilölliset sijainti- ja toimintariskit. Sijainti esim. pohjavesialueella, vesistön äärellä tai asutuksen läheisyydessä saattaa nostaa toiminnan luonteesta ja laadusta riippuen ympäristöriskiä ja siten valvonnan tarvetta. Häiriintyvä kohde voi olla koulun, sairaalan tai hoitolaitoksen lisäksi Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue tai muu luonnonsuojelualue, jonka suojeluarvolle toiminnasta voi aiheutua haittaa. Onnettomuustilanteesta aiheutuvan riskin suuruus ja merkittävyys ympäristöön vaikuttavat myös riskiluokkaan.

Laitoksen arvioitavat sijaintiriskit ovat

- asutuksen / loma-asutuksen läheisyys
- vaikutuspiirissä olevat muut herkätkohteet (koulu, sairaala, hoitolaitos, luonnonsuojelu- ja/tai virkistysalue)
- sijainti pohjavesialueella
- sijainti vesistön äärellä (ranta-alue 100 metriä rantaviivasta).

Toiminnasta aiheutuvat riskit liittyvät yleisiin tuotantoon ja valmistukseen liittyviin tekijöihin, kuljetukseen, varastointiin, tiloihin sekä laitteistoon. Lisäksi huomioidaan kohteen valvontahistoria tarkkailu- ja vuosiraporttitietoineen sekä valvottavasta kohteesta tehdyt yleisö- ja häiriöilmoitukset. Aiemmin havaitut puutteet tai määräysten rikkominen lisäävät toiminnan ympäristöriskiä ja siten valvonnan tarvetta. Myös ympäristöasioiden hallintajärjestelmät sekä muiden viranomaisten suorittama valvonta voidaan ottaa arvioinnissa huomioon.

Toimintaan liittyviä arvioitavia riskejä ovat

- toiminnan luonne ja laajuus
- tilat ja laitteet
- tuotantoon ja valmistukseen liittyvät tekijät
- kuljetukset ja varastointi
- valvontahistoria (tarkkailujen määrä ja vaativuus, raportoinnin määrä ja vaativuus, lupa- määräysten ja säädösten noudattaminen, tapahtuneet onnettomuudet ja poikkeustilanteet, vapaaehtoiset ympäristöjärjestelmät).

Jokaiselle em. sijainti- ja toimintariskille annetaan laitoskohtaisesti pisteitä 0 tai 1. Laitoskohtaiseen pistemäärään lisätään toimialakohtaiset riskipisteet. Laitoskohtainen valvontaluokka määräytyy yhteenlasketun riskipisteytyksen perusteella taulukon 8 mukaisesti. Laitoskohtaiset valvontaluokat ovat samat kuin toimialakohtaiset.

Taulukko 8. Riskipisteiden osoittama laitoskohtainen valvontaluokka ja tarkastusväli

Pisteet (toimiala + laitos)	Valvontaluokka	Tarkastustiheys
yli 23	1	kerran vuodessa
16 – 22	2	kerran 3 vuodessa
9 – 15	3	kerran 5 vuodessa
0 – 8	4	tarvittaessa

Taulukon 9 riskimatriisin avulla voidaan arvioida tunnistettujen riskien merkittävyyttä kokonaisuutena. Riskimatriisissa tunnistettujen riskien merkittävyys arvioidaan käyttämällä todennäköisyyden arvioinnissa taulukossa 10 ja seurauksen vakavuuden arvioinnissa taulukossa 11 esitettyä jaottelua. Riskimatriisin tuloksen perusteella laitoskohtaista valvontaluokkaa voidaan muuttaa vielä joko korkeammaksi tai matalammaksi valvontaluokaksi.

Taulukko 9. Riskimatriisi

Riskin todennäköisyys	Valvontaluokka		
Suuri	3	2	1
Kohtalainen	4	2	1
Pieni	4	3	2
Seuraus	Lievä	Kohtalainen	Vakava

Taulukko 10. Laitoskohtaisen riskin todennäköisyyden arvioiminen

Pisteet	Riskin todennäköisyys
1	pieni (harvemmin kuin kerran viidessä vuodessa)
2	kohtalainen (kerran 1 – 5 vuodessa)
3	suuri (useammin kuin kerran vuodessa)

Taulukko 11. Laitoskohtaisen riskin seurauksen vakavuuden arvioiminen

Pisteet	Riskin seurauksen vakavuus
1	lievä (päästö aiheuttaa lyhytaikaista viihtyvyyshaittaa)
2	kohtalainen (päästö aiheuttaa viihtyvyyshaittaa ja/tai ympäristön pilaantumisen vaaraa, jonka vaikutusalue on suppea)
3	merkittävä (päästö aiheuttaa vaaraa terveydelle ja/tai ympäristön pilaantumista tai ympäristön pilaantumisen vaaraa, jonka vaikutusalue on laaja)

Laitoksen lopullinen valvontaluokka on samalla sen riskiluokka ilmaisten, kuinka usein laitos on tarkastettava. Riskiluokkien kuvaukset on esitetty taulukossa 12.

Taulukko 12. Riskiluokkien kuvaus ja tarkastusvälit

Riskiluokat	
Riskiluokka 1	Ympäristöpäästöllä voi olla terveyteen ja ympäristön tilaan liittyviä merkittäviä seurauksia. Vaikutukset ovat pitkäaikaisia. Toimintaa on valvottava tiheästi, valvontakäynnit kerran vuodessa.
Riskiluokka 2	Ympäristöpäästöllä voi olla viihtyvyyteen ja ympäristön tilaan liittyviä kestoaltaan vaihtelevia seurauksia. Toimintaa on valvottava tavanomaisella tiheydellä, valvontakäynnit kerran kolmessa vuodessa.
Riskiluokka 3	Ympäristöpäästöllä voi olla vähäisiä ja lyhytaikaisia vaikutuksia. Ei aiheuta ympäristön pilaantumista. Toimintaa on valvottava tavanomaisella tiheydellä kerran viidessä vuodessa.
Riskiluokka 4	Ympäristöpäästöllä ei ole juurikaan vaikutusta ympäristöön. Toimintaa on valvottava tavanomaista harvemmin, valvontakäynnit tarvittaessa.

Laitoksen riskiluokkaa arvioidaan jokaisella valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella ja tarvittaessa riskiluokkaa ja valvontaluokkaa voidaan muuttaa. Muutoksesta ilmoitetaan toiminnanharjoittajalle.

7. Valvonnan voimavarat, resurssit ja yhteistyö

7.1 Valvonnan henkilöstöresurssit

Ympäristönsuojelulla arvioidaan vuonna 2025 olevan käytettävissä ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaisiin tehtäviin taulukossa 13 mainitut henkilöresurssit (1 htv = 220 htpv).

Taulukko 13. Ympäristönsuojelun henkilötyövuodet ympäristönsuojelutehtävissä, josta eriteltynä valvontaan käytettävissä oleva työaika

Nimike	Työaika ympäristönsuojelun tehtävissä (htv),	josta työaika valvontatehtävissä (htv)
ympäristönsuojelupäällikkö	1,0	0,1
ympäristönsinööri	1,0	0,3
ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	0,3
ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	0,3
ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	0,3
ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	0,3
ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	0,3
ympäristönsuojelusuunnittelija	1,0	0,2
lupasihteeri	1,0	-
lupasihteeri	0,5	-
Yhteensä htv	8,5	1,8

7.2 Tehtävien delegointi viranhaltijoille

Valvontatehtävien tehokas järjestäminen edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan osittaista delegointia viranhaltijoille, jolloin välitöntä reagointia edellyttävissä valvontatoimenpiteissä viranhaltija pystyy antamaan määräyksiä tai keskeyttämään toiminnan välittömästi. Salossa tarkastusoikeudet, oikeus väliaikaisen määräyksen antamiseen ja maa-aineslain mukaiseen toiminnan keskeyttämiseen on annettu kaikille viranhaltijoille. Lisäksi viranhaltijoille on delegoitu päätösvaltaa mm. ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittelyssä ja ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta päättämisessä. Rakennus- ja ympäristölautakunta on päättänyt delegoinneista viimeksi 12.2.2025. Delegoidut tehtävät on esitetty taulukossa 14.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisilla viranhaltijoilla on valvottavinaan olevien lakien osalta oikeus

- 1) kulkea toisen alueella;
- 2) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä;
- 3) päästä paikkaan, jossa toimintaa harjoitetaan;
- 4) tarkkailla toiminnan ympäristövaikutuksia.

Tarkastusten toimittamisessa ja valvonnan käytännön toteutuksessa on noudatettava hallintolain ja asianomaisten erityislakien menettelysäännöksiä sekä hyvää hallintotapaa

Delegoinnit		
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)	64 ja 65§	Tarkkailusuunnitelman hyväksyminen ja tarkkailumääräysten muuttaminen
	88 §	Luvan rauettaminen silloin, kun toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että toiminta on päättynyt tai sitä ei aloiteta.
	116 §	Toimintaa koskevan ilmoituksen rekisteröinti
	118 §	Melua ja tärinää aiheuttavan tilapäistä toimintaa koskevan ilmoituksen käsittely sekä muille viranomaisille annettavat lausunnot
	119 §	Koeluonteisesta toiminnasta tehtävän ilmoituksen käsittely sekä muille viranomaisille annettavat lausunnot
	120 §	Poikkeuksellisesta tilanteesta tehtävän ilmoituksen käsittely sekä muille viranomaisille annettavat lausunnot
	156d §	Talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta päättäminen
	180 §	Määräys pilaantumisen ehkäisemiseksi, kun kyseessä on betoni- tiili ja asfalttimurskan hyödyntäminen maarakennuksessa
	202 §	Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen
Jätelaki (646/2011)	100 §	Keräystoimintaa koskevan ilmoituksen merkitseminen jätehuoltorekisteriin
Maa-aineslaki (555/1981)	11 §	Lupamääräyksessä edellytetyn vesientarkkailusuunnitelman hyväksyminen ja muuttaminen
	12 §	Vakuuden hyväksyminen
	14 §	Oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä ottamispaikalla
Vesihuoltolaki (119/2001)	11 §	Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen
Vesilaki (587/2011)	14.luku 2 §	Kehottaminen lopettaa säännösten tai määräysten vastainen menettely ruoppausasioissa.
Maastoliikennelaki (1710/1995)	30 §	Päättäminen luvasta yksittäisen tapahtuman järjestämiseksi.
Vesiliikennelaki (782/2019)	106 §	Päättäminen luvasta yksittäisen tapahtuman järjestämiseksi.
Merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009)	9. luku 6 §	Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

Määräyksellä annetut tehtävät:

Ympäristönsuojelupäälliköllä, ympäristönsuojelutarkastajalla, ympäristöinsinöörillä ja ympäristönsuojelusuunnittelijalla on ympäristönsuojelulain, jätelain ja vesilain tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudet (YSL 172 §, JL 122 §, JL 123 § ja VL 14. luku 3 §).

Ympäristönsuojelupäälliköllä, ympäristönsuojelutarkastajalla, ympäristöinsinöörillä ja ympäristönsuojelusuunnittelijalla on ympäristönsuojelulain 182 § mukainen oikeus antaa väliaikainen määräys kiireellisessä tapauksessa sekä jätelain 126 § ja vesilain 14 luvun 11 § mukainen määräysoikeus.

Ympäristönsuojelupäälliköllä, ympäristönsuojelutarkastajalla, ympäristöinsinöörillä ja ympäristönsuojelusuunnittelijalla on oikeus keskeyttää ottaminen (maa-aineslaki 15 §).

7.3 Tietojärjestelmät

Valvontakohteiden tiedot tallennetaan kaupungin asianhallintajärjestelmään ja paikkatietojärjestelmään liitettyyn ympäristönvalvontasovellukseen, joissa kohteen käsittelyvaiheet ylläpidetään ajantasaisina. Valvontarekisteri on tarkoitettu viranomaiskäyttöön. Tiedot ovat julkisia, ellei tietoa ole erikseen säädetty salassa pidettäväksi. Ympäristönsuojelulaki velvoittaa ympäristönsuojeluviranomaista merkitsemään luvanvaraiset, ilmoituksenvaraiset ja rekisteröitävät kohteet myös valtion YLVA-tietojärjestelmään. Maa-aineslain lupaviranomaisen tulee tallentaa maa-aineslupia koskevat keskeiset tiedot Notto-järjestelmään.

Ympäristönsuojelun valvonnassa hyödynnetään myös valtion ympäristöhallinnon erilaisia tietojärjestelmiä kuten Avoimet ympäristötietojärjestelmät -palvelua ja maaperän tilan tietojärjestelmää MATTI:a sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston KemiDigi-palvelua.

7.4 Viranomaisten välinen yhteistyö

Taulukossa 15 on kuvattu tärkeimmät valvonnan yhteistyötahot ja mitä yhteistyötä eri viranomaisten välillä on. Rajapintapalavereissa pyritään kehittämään yhteistyötä ja toiminnan sujuvuutta kaupungin eri toimijoiden kesken.

Ympäristölupavollisten laitosten valvonnassa tehdään yhteistyötä Lupa- ja valvontaviranomaisen kanssa osallistumalla tarkastuksiin valtion valvonta- viranomaisen toimivallassa oleviin laitoksiin.

Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaisiin lupiin ja ilmoituksiin ympäristönsuojeluviranomainen tai viranhaltijat antavat lausuntoja. Kuntien jätehuoltoviranomaisena toimii Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta, jonka kanssa tehdään tarvittaessa yhteistyötä. Onnettomuus- ja rikkomusasioissa yhteistyötä tehdään Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen, poliisin ja Lupa- ja valvontaviranomaisen kanssa. Asiantuntijatietoa pyydetään tarvittaessa Ruokavirastosta, Tukesilta, Suomen ympäristökeskukselta ja Lupa- ja valvontavirastolta.

Taulukko 15. Keskeisimmät yhteistyötahot ja yhteiset valvontatoimenpiteet

Yhteistyötahot	Yhteistyökohteet
Rakennusvalvonta	lupa- ja ilmoitusmenettelyt, hajajätevesisuunnitelmat, ylijäämämaiden läjittäminen, rakennusten pukutoiminta, roskaamiskohteet, hevostallit, metsänhoitotoimenpiteet
Ympäristöterveydenhuolto	ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset, YSL:n mukaiset ilmoitukset, maatalouskohteet, suuret yleisötilaisuudet, jätehuolto, haittaeläinten torjunta
Kaupunkisuunnittelu	ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset, YSL:n mukaiset ilmoitukset, kaavahankkeet, poikkeamisluvat
Infrapalvelut	yleiset alueet, infran rakentaminen ja ylläpito, maiden läjittäminen
Jätehuoltoviranomainen	jätelain kohteet, liittyminen jätehuoltoon
Maaseutupalvelut	maatalouskohteet
Liikelaitos Salon Vesi	ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset, vesi- ja jätevesihuollon valvontakohteet
Jätehuoltolaitokset	jätehuollon valvontakohteet
Naapurikunnat	vaikutuksiltaan kunnan rajat ylittävät kohteet kuten maa-aines- ja ympäristölupahakemukset
Lupa- ja valvontavirasto	mm. ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset, meluilmoitukset, pilaantuneiden maiden puhdistaminen, vesilain mukaiset asiat, onnettomuustilanteet
Varsinais-Suomen liitto	maa-aineslupahakemukset, kaavoitus, Valonia- yhteistyö
Varsinais-Suomen pelastuslaitos	öljyntorjunta, öljysäiliöt, kemikaalikohteet, onnettomuudet, rakennusten polttaminen
Poliisi	suuret yleisötilaisuudet, rikkomustilanteet, tutkintapyynnöt, virka-apu
TUKES	tarkastuskäynnit kemikaalien varastointi
Ruokavirasto	maatalouskohteet: lannoitus, eläinperäiset jätteet
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo	ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset, YSL:n mukaiset ilmoitukset, kulttuurimaisemakohteiden työluvat
Metsähallitus	metsätalouskohteet, Teijon kansallispuisto
SYKE	öljyvahingot merialueella, jätteiden siirrot
Muut mahdolliset yhteistyötahot	

8. Valvontasuunnitelman päivittäminen ja arviointi

Valvontasuunnitelma päivitetään neljän vuoden välein tai tarvittaessa.

Valvonnan kehittämiseksi ja seuraamiseksi valvontasuunnitelman toteutumisesta laaditaan vuosittain yhteenveto ja arviointi, jossa tarkastellaan toteutunutta valvontaa verrattuna suunniteltuun.

Valvontasuunnitelman ajantasaisuutta seurataan vuosittain samalla, kun arvioidaan valvontaohjelman toteutumista. Seurantaraportti annetaan tiedoksi rakennus- ja ympäristölautakunnalle tammikuussa valvontaohjelman päivityksen yhteydessä.

9. Valvontaohjelman laatiminen ja ylläpitäminen

Valvontasuunnitelman perusteella laaditaan vuosittain valvontaohjelma, joka on käytännön työkalu valvonnan toteuttamisessa. Valvontaohjelma koostuu julkisesta yhteenvedosta ja valvontaorganisaation sisäiseen käyttöön tarkoitetusta kohde- ja toimenpidetaulukosta. Toiminnanharjoittajalla on oikeus saada tietoonsa oma valvontaluokka ja perusteet sen määräytymiselle. Laitosluettelo sisältää riskinarviointiin perustuvan suunnitelman kalenterivuoden aikana tehtävistä tarkastuksista ja muista valvonnan toimenpiteistä. Ympäristöluvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen lisäksi ohjelmaan on sisällytetty muut ympäristönsuojelulain ja muun lainsäädännön kuten mm. maa- aineslain, vesilain ja jätelain mukaiset kohteet erillisinä ympäristönsuojelulain mukaisista valvontakohteista.

Valvontaohjelma pidetään ajantasaisena päivittämällä valvontaan ja laitoksiin liittyvät muutokset ja tehdyt tarkastukset. Seuraavien ohjelmakausien suunnittelun tueksi valvontaohjelman toteuttaminen arvioidaan vuosittain. Arvioinnissa kuvataan toteutuneiden suunnitelmallisten tarkastusten määrä ja miten toteutuma vastaa asetettuja tavoitteita. Arviointiin sisällytetään myös muiden kuin suunnitelmallisten tarkastusten määrä valvonnan kokonaiskuvan muodostamiseksi. Määrällisen seurannan lisäksi tarkastellaan valvonnan laatua ja vaikuttavuutta hyödyntäen tietojärjestelmiin kerättyä tietoa. Valvontaohjelman yhteenvedon hyväksyy ja sen toteutumista valvoo rakennus- ja ympäristölautakunta vuosittain tammikuussa. Valvontaohjelman toteutumista arvioitaessa tarkastellaan resursseja, valvontatarpeita ja valvonnan kohdentamista.

10. Valvonnan maksullisuus

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen perii maksun valvontaohjelman mukaisista suunnitelmallisen valvonnan toimenpiteistä, joita määräaikaistarkastusten lisäksi ovat mm. vuosiyhteenvedon tarkastaminen, YSL 175:n ja 176 §:n mukainen tarkastus hallintopakkomääräyksen valvomiseksi tai 181 §:n mukainen tarkastus toiminnan keskeyttämisen noudattamiseksi. Rikkomuspohjaiset maksut koskevat kaikkea toimintaa.

Ympäristönsuojelulain mukaan mikroyrityksiltä perittävien 205 §:ssä tarkoitettujen maksujen on oltava kohtuulliset ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne. YSL 206 §:n mukaan mikroyrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. Maksujen on oltava kohtuulliset myös, jos toiminnanharjoittajan asemassa on sellainen luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa.

Maksujen suuruus ja perusteet määrätään Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa ja maa-ainestaksassa.